

Forandringer i praksis

- mellem individuelt og kollektivt ansvar

Bente Halkier
Sociologisk Institut, Københavns Universitet



KØBENHAVNS UNIVERSITET



Adfærds betydning i en klima-sammenhæng



- Store dele af klimagasudledninger kommer (også) fra borgernes adfærd
- Bøffen, bilen og boligen
- Borgerne som med-aktør
- Hverdagen som kontekst for forandring af vaner

Forskellige samfundsvidenskabelige antagelser om adfærd

- Individuelle valg
- Handling påvirket af social gruppe
- Aktivitet i hverdagslivet



Adfærd og barrierer for forandring



- Mønstre af handling
- Vaner
- Gentagelser
- Ofte bestemt af kontekst
- Ofte i relation til andre
- Barrierer for forandringer:
 - Rutiner bliver ikke talt om og hele folks hverdag er bygget op om det
 - Fortællingerne om det gode liv involverer ofte klimabelastende elementer
 - Manglende rammesætning

Forskellige samfundsvidenskabelige modeller for forandring af adfærd

- Modeller baseret på individet:
 - Afgifter, tilskud, kommunikationskampagner og nudging
 - Enhed: Individet + Drivkraft: Valg eller stimuli fra andre aktører
- Modeller baseret på sociale praksisser:
 - Enhed: Kollektivt mønster af aktivitet + Drivkraft: samspil mellem hverdags handlekraft i samhandling - og kollektive betingelser herfor
- Modeller baseret på institutioner
 - Enhed: organisationer + Drivkraft: regulering og ny teknologi

Betydningen af rammeskabelse i klimaomstilling

- Den individuelle forbruger kan ikke løse klimaomstillingen på egen hånd
- Succes cases bygger på, at der er rammeskabende samarbejde mellem offentlige og private organisationer
- Samarbejde mellem organisationer, institutioner og virksomheder:
 - kan ændre betingelser for hverdagslivet
 - kan støtte "forestillet fællesskab" og normalitet

